

загальному рості продукції всієї промисловості в 2,1 рази. В абсолютному виразі продукція хімії повинна бути доведена в 1937 р. до 5,5 млрд. крб. Величезного розвитку набуває виробництво всіх видів добрив,—воно підвищується за п'ятирічку в 10 разів. Такий ріст туків уможливить реалізувати програму хімізації сільського господарства, яка передбачає «підвищити забезпеченість посіву бавовни азотистими добривами за другу п'ятирічку з 6% площі посіву до 80%, буряків—азотистими добривами з 6% до 40% і фосфором замість 9% усю площу». Через це ведучою галуззю хімічної промисловості в другій п'ятирічці буде азотна. Зокрема на Україні вона розвивається на основі комбінування з металургією та коксохімією. Розвиток азотної хімії як передової в технічному відношенні матиме величезне значення, як для сільського господарства, так і для підвищення обороноспроможності Союзу.

Поруч із туковою промисловістю значно розвивається содова промисловість, розвивається молода (вірніше сказати—нова) галузь—хімія палива, починається в промислових масштабах газифікація торфу, кладеться початок хімізації бурих вуглів. Поруч із цим ставиться нове виробництво нових продуктів органічного синтезу, виробництво вищих спиртів, ацетонів, укусної кислоти і т. д. Анілофарбова промисловість ставить ряд нових виробництв фарбників та інших продуктів. Розгортається хіміко-фармацевтична промисловість. Розгортається, далі, виробництво синтетичного каучука, виробництво пластичних мас і інше.

II п'ятирічний план намічає «впровадити найновіші технологічні процеси в хімічну промисловість (широкий розвиток електротермічних і електролітичних методів, проведення реакції в газових фазах і т. д.)». Хімічна промисловість в другому п'ятиріччі дасть значний розвиток методу каталізу при високих тисненнях і температурах, що різко прискорить хід виробничих процесів. Широко розвинені будуть біохімічні процеси і широко впроваджені будуть в технологічний процес кисня і водня в реакціях окислення і відновлення.

Хімічна промисловість Союзу за останні роки значно розвинулася на основах її комбінування з іншими галузями, зокрема з коксовою промисловістю, з кольоровою й чорною металургією і т. д. Друга п'ятирічка стане періодом дальшого посилення комбінування з втягненням ряду нових видів сировини. Будівництво нових тукових комбінатів буде органічно зв'язано з коксохімією та металургією. Енергохімічні комбінати будуватимуться на торфі, сланці, бурому вугіллі, тим самим форсуючи ріст використання місцевого палива. В середині самої хімічної промисловості комбінування буде розвинено між суміжними галузями, наприклад, основні хімікалії будуть пов'язані з анілофарбовою промисловістю, а остання—з виробництвом фармацевтики і пластичних мас, фарбова промисловість буде зв'язана з основною хімією. В СРСР хімія дістає можливість застосувати на практиці кращі досягнення передової хімії, консервовані капіталістами з міркувань конкуренції, під натиском економічної кризи і т. д. В другій п'ятирічці буде широко розвинено метод глибокого охолодження коксових газів, широко розвинено буде паро-кисневий метод. Радянська хімія технікою випередить найвищий рівень техніки капіталістичної хімії. Зокрема на українську хімію в цій справі лягає почесне завдання, тому, що хімія Донбасу і Дніпропетровської області мусить стати передовою в Союзі. Тут в другій п'ятирічці, крім вищезгаданих найдосконаліших методів, повинен бути розвинений вперше новий метод добування водня збагаченням доменного та іншого газу з допомогою парокисневого дуття.

Друга п'ятирічка реалізує завдання «по легкій і харчовій промисловості всемірно розгорнути виробництво найважливіших галузей на основі створення великої машинної індустрії» (директиви XVII партконференції).

Легка промисловість буде розв'язувати це завдання як на основі максимального використання наявних основних фондів, так і на основі нового будівництва і форсованого пуску нових підприємств. По Союзу в другому п'ятиріччі буде утворено ряд нових текстильних центрів. Зокрема Україна виростає в потужний текстильний район. Всього по Союзу розгорнуто буде будівництво 15 потужних бавовняних підприємств, 12 великих шерстяних фабрик, значна кількість лянних підприємств, трикотажних фабрик, взуттєвих підприємств і т. д. Величезні поширювально-реконструктивні роботи будуть розгорнуті на всіх теперішніх підприємствах.

Такий же потужний розвиток дістане і харчова промисловість. Значна кількість м'ясокомбінатів, цукрових заводів, миловаренних заводів, консервних підприємств, маслوبيйних заводів і т. д.—характеризує програму будівництва в галузі харчової промисловості. Дуже велика буде і програма реконструктивно-поширювального будівництва.

Друга п'ятирічка буде п'ятирічкою могутнього розцвіту легкої й харчової промисловості, п'ятирічкою завершення їх технічної реконструкції.

В бавовняній промисловості питома вага автоматичних ткацьких верстатів буде на кінець другої п'ятирічки підвищена до 40%. Прядіння буде реконструйовано в напрямку спрощення технологічного процесу (впровадження приладів високої і екстрависокої витяжок), що дасть економію в площі і в обробленні. У шерстяній промисловості буде створена найновіша технічна база через освоєння високопродуктивного устаткування. В лянній промисловості буде ліквідована технічна відсталість через впровадження швидкохідних машин і корінну реконструкцію первинного оброблення льону. В трикотажному, швацькому і взуттєвому виробництвах буде здійснена всебічна механізація. Тут широко розвинута буде спеціалізація, конвеєризація і електрифікація. Широко розвинені будуть методи масового виробництва. Промисловість розвивається на шляху дальшого здійснення концентрації.

У харчовій промисловості реконструкція буде здійснюватися на тих же шляхах спеціалізації, механізації, електрифікації і комбінування. М'ясна індустрія виростає як велика машинна індустрія. Конвеєризація і автоматизація охоплюють тут всі основні процеси. Рибопромисловість створює нову технічну базу—різко зростає число траулерів, моторних суден (різної величини). Механізований лов підвищується до 70% усього лову, глибинний лов підвищиться до 41% всього лову. Сезонність рибодобувної промисловості буде в основному подолана. В нашій консервній промисловості, яка виростає в найпотужнішу й передову галузь в усьому світі, якнайширше розгортається механізація, система безперервного діяння і т. д. В цукровій промисловості ліквідується теперішня диспропорція між окремими ланками виробничого процесу, зокрема підтягується обслуговний транспорт, широко розвивається організація технічного перероблення відходів цукропромисловості. Маслوبيйна промисловість широко реконструюється на основі впровадження найбільш ефективного екстракційного способу виробництва. Хлібовипікання розвивається на основах нового будівництва, механізації, автоматизації. Крохмалопаточна промисловість розвиватиметься на рейках комбінування (наприклад, новий потужний крохмалопаточний кукурудзяний комбінат в Дніпропетровській області).

Основні результати завершення технічної реконструкції в харчовій промисловості визначаються тим, що: а) утворюються блискучі засновки для росту промислового перероблення відходів харчової промисловості, які йтимуть в сільське господарство (зокрема комбікормова промисловість, костяна промисловість), б) ліквідується сезонність в ряді галузей харчової промисловості, що підвищує ефективність використання основних фондів промисловості.

Легка і харчова промисловість Союзу в підсумку робіт в другій п'ятиріччі стає на перше місце в світі по абсолютному рівню виробництва і на перше місце в Європі по рівню техніки.

**
*

На XVII з'їзді партії тов. Сталін, визначаючи чергові важливіші завдання промисловості, підкреслив необхідність «добитися систематичного зростання продуктивності праці, зменшення собівартості і впровадження госпрозрахунку». Тов. Молотов в своїй промові на XVII з'їзді про другий п'ятирічний план звернув увагу з'їзду і всієї партії на те, що «здійснення справи технічної реконструкції вимагає впертої боротьби за освоєння нової техніки», й далі тов. Молотов вказував: «Ми всі прекрасно пам'ятаємо слова тов. Сталіна про те, що «в період реконструкції техніка вирішує все». Ці вказівки мають особливе значення у другій п'ятиріччі, коли вивершується технічна реконструкція всіх галузей народного господарства... Наші успіхи у справі освоєння нової техніки та поліпшення організації всього виробництва вимірюватимуться практичними результатами роботи».

Величезні кількісного характеру завдання в усіх галузях промисловості в другій п'ятиріччі повинні розв'язуватися в найщільнішому зв'язку з розв'язуванням всього комплексу якісних завдань. «Пафос нового будівництва» повинен бути доповнений в другій п'ятиріччі «пафосом освоєння нових заводів і нової техніки, серйозним підвищенням продуктивності праці, серйозним скороченням собівартості» (Сталін).

Друга п'ятирічка стане п'ятирічкою боротьби за ріст продуктивності в промисловості на 63% проти 41% в першій п'ятиріччі, «тобто в таких розмірах, при яких продуктивність праці стає вирішальним фактором виконання наміченої програми збільшення продукції в другому п'ятиріччі*»), п'ятирічкою боротьби за зниження собівартості на 26%, що повинно забезпечити «накопичення в 1937 році коштом зменшення собівартості в намічуваних розмірах, порівнюючи до рівня собівартості в 1932 р.—не менш 13 млрд. крб.**).

В області транспорту ріст продуктивності за другу п'ятирічку намічається: по залізничному транспорту—на 43%, по водному транспорту—на 86%. Собівартість повинна бути знижена по транспорту всьому на 40%, зокрема по залізничному—на 10,5%, водному—на 36% і автотранспорту—на 54%.

Продуктивність праці буде рости на основі освоєння нової техніки і раціонального використання нових підприємств. Боротьба за завершення технічної реконструкції народного господарства, політична боротьба за розв'язання завдання остаточної ліквідації решток паразитичних класів і подолання пережитків капіталізму в економіці і свідомості людей, боротьба за дальше підвищення соціалістичної дисципліни праці, швидке підвищення добробуту трудящих, насичення народного господарства кваліфікованими кадрами,—друга п'ятирічка буде п'ятирічкою значного росту цих кадрів,—забезпечить в цілому реалізацію завдань по піднесенню продуктивності праці і зниженню собівартості.

Друга п'ятирічка повинна бути періодом боротьби за різке поліпшення якості і асортименту продукції в усіх галузях народного господарства. Промисловість, як відомо, вступила в другу п'ятирічку з дуже малими успіхами в цій області роботи. 1933 рік не став роком зрушення в кращий бік. Потрібні були спеціальні постанови ЦК партії і уряду, які формулюють відповідальність підприємств за низьку якість продукції, ще раз приковують увагу промисловості до питань якості продукції.

*) З рез. XVII з'їзду партії на доповіді т. т. Молотова й Куйбишева.

**) Там же.

XVII з'їзд також приковує увагу партії, робітничого класу, трудящих країни до питань якості й асортименту продукції. Це питання стоїть гостро і у важкій промисловості, і у легкій промисловості. Нам потрібно «добитися значного зменшення вмісту золи й сірки у вугіллі, підвищити сортність у металургії, поліпшити якість і коефіцієнти корисної дії машини» (з тез). Всі галузі народного господарства і промисловість, в першу чергу, зазнають величезних втрат через низьку якість вугілля, коксу, металу. Цим втратам треба оголосити рішучий бій. Гонитва за кількісними успіхами не є здоровою. Це треба добре засвоїти, треба подолати опір ряду консервативних елементів в їхніх спробах відтягнути увагу робітничої маси на виробництві від якісних елементів у роботі. В легкій промисловості треба битися за високоякісну тканину, за високоякісне мило, за мідне, красиве взуття, за гарний пошив, за вбрання, за гарне скло. Питання якості сировини, її підготовки особливо для всіх галузей текстильної промисловості, стають на весь зріст і ними треба негайно і всерйоз зайнятися. Доповіді т. т. Молотова й Куйбишева підкреслюють, наприклад, підвищити питому вагу тонкої шерсті в тканинах, різко поліпшити якість мила, перейшовши на більшу жирову основу, поліпшити якість взуття як коштом способів пошивки, так і коштом застосовуваної сировини». Не менш гостро стоїть завдання підвищення якості продукції і в усіх галузях харчової індустрії. Треба битися за поліпшення якості продукції в м'ясній промисловості, продукції рибної промисловості, за поліпшення асортименту і продукції мукомольної промисловості і т. д.

Так само, як і в промисловості, стоїть проблема якості і в інших галузях господарства. В сільському господарстві боротьба за високі якісні показники є найактуальніше завдання. В тваринництві, наприклад, боротьба за рекордні удої, за зберігання молодняка, за зменшення падіжу, за зменшення яловості, за високу якість зоотехнічної роботи і ін. повинна бути поставлена в центрі роботи в усіх тваринницьких радгоспах, в КТФ. Боротьба за якість високоцінних технічних культур—найактуальніше завдання в рілльництві. Ці приклади можуть бути продовжені. В області транспорту проблема підвищення на більш високий рівень обслуговування пасажирів, догляду парку, догляду колії і т. д.—найактуальніша проблема.

Соціалістичне змагання й ударництво, скеровувані в русло реалізації лозунга освоєння, освоєння нової техніки і нових виробництв, повинно охопити собою боротьбу за високу якість продукції, за високу якість роботи в усіх ланках господарства. «Міцна виробнича дисципліна як у промислових підприємствах та в радгоспах, так і в колгоспах»*) повинна охопити і всю сферу роботи за реалізацію якісних завдань п'ятирічного плану. З успішністю реалізації якісних завдань пов'язується успішність реалізації всієї програми підвищення матеріального й культурного рівня робітників і селян.

III.

Другий п'ятирічний план визначає ріст продукції по всьому сільському господарству за роки п'ятирічки з 13,1 млн. крб. (в цінах 1926-27 р.) до 26,2 млрд. крб., тобто вдвоє.

Ця величезна виробнича робота буде здійснюватися сільським господарством на основі завершення колективізації і остаточної ліквідації куркульства як класу, на основі завершення технічної реконструкції сільського господарства, на основі дальшого успішного розгортання боротьби за соціалістичне перевиховання колгоспників на основі здійснення великого кроку вперед «в справі виживання вікової протилежності людського суспільства—протилежності між містом і селом»*) та створення всіх необхідних засновків для усунення цієї протилежності. Це величезне завдання

*) З рез. XVII з'їзду партії на доповіді т. т. Молотова й Куйбишева.

буде розв'язуватися на селі під безпосереднім керівництвом партії, яке продовжує зміцнення на селі всіх органів пролетарської диктатури. Це величезне виробниче завдання буде розв'язуватися в сполученні з розв'язанням завдання значного підвищення матеріального стану і культурного рівня колгоспного села, зближення рівня матеріального добробуту і культури трудящих міста і села.

Друга п'ятирічка сільського господарства є п'ятирічкою дальшого зміцнення соціалістичного сільського господарства, як найбільш передового в техніко-економічному відношенні в усьому світі, як сільського господарства, найбільшого в усьому світі. Радгоспи—послідовно соціалістичні підприємства—посилають свою авангардну роль. МТС своєю сіттю (число МТС збільшується з 2.446 в 1932 р. до 6.000 в 1937 р.) охоплюють усі колгоспи. Механізація сільського господарства, як уже вище зазначалося, буде в основному завершена. Соціалістична промисловість направить в сільське господарство сотні тисяч тракторів, комбайнів, автомобілів, сільськогосподарських машин, мільйони тонн хімічного добрива. Технічна революція охопить усі с.-г. виробничі процеси. Нова техніка в сільському господарстві—це завершена механізація (як зернових, так і технічних культур), часткова електрифікація і найпередовіша агротехніка. В сільське господарство буде широко впроваджена система агротехнічних заходів. Другий п'ятирічний план намічає «скрізь ввести правильну сівозміну, провести посів чистосортним насінням 75% посівної площі зернових культур, 50% посівної площі охопити зяблевою оранкою.

Величезні капітальні вкладення—15,2 млрд. крб. дається в сільське господарство. Ці вкладення, збільшені в півтора рази проти вкладень за першу п'ятирічку, дозволять розв'язати успішно справу завершення технічної реконструкції та реалізувати вищезгадане виробниче завдання. Ці вкладення уможливлють наситити машинами всі дільниці сільського господарства: буде утворений потужний тракторний парк з відповідним комплектом причіпних знарядь. Сума використаної порушної енергії в землеробстві СРСР в 1937 р. значно перевищить суму використаної енергії в ПАСШ (в 1930 р.). Одночасно з механізацією в роки другої п'ятирічки буде значно посилюватися моторизація с.-г. транспорту СРСР. Це уможливить всі основні процеси в землеробстві машинізувати з охопленням виробничого циклу землеробства від початку до кінця—буде розв'язано завдання, яке зовсім було непосильне навіть найбільш передовому капіталізму в сільському господарстві.

Розв'язуючи успішно виробничі завдання: досягти «зернових культур—1.048 млн. центнерів при врожайності 10 центнерів з гектара, цукрового буряка—276 млн. цнт. при врожайності до 200 цнт. з га, бавовни—волокна—7,0 млн. цнт. при врожайності зрошуваної бавовни до 12 цнт. з га, льоноволокна—8 млн. цнт. при врожайності до 3,7 цнт., а продукцію тваринництва підвищити в два з чвертю рази»^{*)}. СРСР вийде на перше місце в світі по продукції зернових (в тому числі і по пшениці), по виробництву цукрового буряка, по розміру посівної площі (ставка у нас робиться однаке, не на ріст площі, а на ріст урожаю), по рівню продуктивності праці. Остання в другому п'ятиріччі дістає могутній поштовх. Середньорічний приріст продукції сільського господарства СРСР за роки другої п'ятирічки дорівнюватиме понад 16%. Середньорічний приріст продукції сільського господарства ПАСШ в роки «просперіті» становив усього... 1,7%. Сільське господарство Союзу, переведене на соціалістичні рейки, завершуючи в другій п'ятиріччі процес колективізації і технічної реконструкції, іде вперед дійсно більшовицькими темпами. Сільське господарство

^{*)} З рез. XVII з'їзду партії на доповіді т. т. Молотова й Куйбишева.

Союзу буде єдиним у світі, яке ведеться на основі наукового раціонального землеробства. Сільське господарство остаточно переборює своє відставання, життєвий рівень колгоспників підіймається до рівня заможних.

МТС, керовані політвідділами, ще більше зміцнені технічно, посилюють в другій п'ятирічці свою організуючу й керівну роль. МТС стануть керівниками в справі завершення переведу колгоспного виробництва на основи наукового землеробства і створення соціалістичної системи праці.

В другій п'ятирічці значно зростає роль радгоспів. Радгоспи будуть в авангарді освоєння найновішої техніки сільського господарства, в авангарді боротьби за реалізацію кращих досягнень агротехніки і зоотехніки. Радгоспи стануть зразковими підприємствами по організації праці. Радгоспи будуть в авангарді боротьби за високу якість с.-г. продукції, продукції високоякісного стандарту. Радгоспи будуть в авангарді боротьби за максимальне відновлення поголів'я, за максимальну врожайність. Найвища якість зерна, краща номерність льону, найдовше бавовняне волокно, найкраще відгодована худоба будуть у радгоспах.

Друга п'ятирічка буде п'ятирічкою боротьби за високу врожайність.

«Головне завдання сільського господарства в другій п'ятирічці—є завдання підвищити врожайність» (В. Молотов). Конкретні завдання сформульовані в доповідях т.т. Молотова й Куйбишева. «По зернових культурах ми повинні забезпечити підвищення врожайності більше ніж на 40 проц., по бавовнику, льону й цукрових буряках—на 60 проц. і більше, по соняшнику—понад 50 проц. Такі завдання можемо поставити тільки тепер, після закінчення реорганізаційного періоду, після того, як в основному перебудову дрібних селянських господарств на крупні колгоспні господарства закінчено і колгоспи домоглися певного зміцнення» (В. Молотов). Увесь комплекс агротехнічних заходів разом з хімією повинні бути поставлені на службу справі боротьби за високий врожай на соціалістичних ланах. На кінець другої п'ятирічки СРСР по врожаю повинен випередити ПАСШ, залишаючись позаду лише Німеччини з її найвищими врожаєм в усьому світі (на основі впровадження величезної кількості хімікалів).

МТС охоплять, як уже вище зазначено, всю колгоспну систему. МТС стануть основною і вирішальною базою концентрації засобів колгоспного виробництва. МТС стануть організаторами впровадження в сільське господарство раціональної сівозміни, борцями за кращу оранку земель, за впровадження в колгоспні поля всього комплексу основних агрозаходів: різкого збільшення чистосортних посівів, збільшення чистих парів, різкого збільшення зяблевої оранки, різкого збільшення поліпшених попередників.

Найважливішою ланкою другої п'ятирічки є досягнення високих і стійких урожаїв та підвищення, як вище згадано, збору зернових культур до 1,1 млрд. цнт. Цей збір забезпечить можливість значного підвищення середньої душевої норми споживання зерна населенням, величезне підвищення витрачання зерна на годівлю худоби, значне збільшення запасів і резервів зерна.

Площа зернових посівів збільшиться по Союзу на 6,3 млн. гектарів з загального поширення посівної площі на 8,8 млн. га. В основному будуть поширені посіви пшениці—найціннішої зернової культури. Найбільший ріст посівів пшениці дадуть основні зернові райони (ЦЧО, Нижня Волга, Сибір і ДСК, Башкірія. Певне збільшення буде й на Україні). Поширення посівів не відсуває на бік проблеми врожайності, навпаки, ще більше її підіймає на височінь, бо 87% усього приросту зернової продукції повинно стати результатом боротьби за високий врожай. Різко зростає роль споживаючої смуги, в якій продовжується розвиток пшеничного виробництва в широких розмірах і забезпечується тим самим радикальна перебудова всього сільського господарства цих районів.

В своїй доповіді на XVII з'їзді тов. Сталін підкреслював:

«Слід передусім мати на оці, що старий поділ наших областей на промислові і аграрні вже віджив себе... Розвиток веде до того, що всі області стають у нас більш-менш промисловими і що далі, то більше вони ставатимуть промисловими... Але з цього виходить, що кожна область повинна завести в себе свою сільськогосподарську базу, щоб мати свою городину, свою картоплю, своє масло, своє молоко і тою чи тою мірою—свій хліб, своє м'ясо, якщо вона не хоче опинитися в скрутному стані... Завдання в тому, щоб довести цю справу до кінця будьщо».

«Слід далі звернути увагу на те, що певний поділ наших областей на споживчі й виробничі теж починає втрачати свій винятковий характер... Очевидно, завдання полягає в тому, щоб утворити в районах споживчої смуги великий масив зернових культур».

Ці важливіші директиви т. Сталіна—директиви XVII з'їзду в другій п'ятирічці повинні бути важливішою ланкою всієї програми вивершення реконструкції сільського господарства Союзу.

Друга п'ятирічка буде п'ятирічкою боротьби за поширену стійку сировинну базу для легкої і харчової промисловості. Загальний обсяг продукції технічних культур зростає за п'ятирічку в 2,8 рази (тобто вище, ніж продукція сільського господарства в цілому). Це забезпечить безперерйне постачання бурхливо ростущій легкій промисловості, зокрема створюваній в нових районах. Цілий ряд технічних культур, як, наприклад, буряк, бавовна та інші, будуть розвиватися в нових районах. Буряк значно збільшує свої посіви в ЗСФРР, ДСК, Н. Волзі, Киргизії і т. д. Бавовна сильно виростає на Україні і одночасно далі розвивається в старих районах. В Середній Азії і в Закавказзі величезний розвиток дістає іригаційне будівництво, завершення якого забезпечить приріст 271 тис. га зрошуваних земель, в тому числі 90 тис. га для бавовни. Величезний розвиток дістає в другому п'ятиріччі весь круг субтропічних, дуже цінних культур, значно розвивається виробництво плодоягідної продукції, розгортається виноградарство.

Величезних розмірів досягнуть роботи щодо боротьби з посухою в Заволжжі. Це питання поставлено на весь ріст на XVII з'їзді тов. Сталіним, який підкреслив: «Ми не можемо обійтись без серйозної і цілком стабільної, вільної від випадковостей погоди, бази хлібного виробництва на Волзі, яка дає щороку мільйонів двісті пудів товарового зерна. Це цілком необхідно, якщо врахувати зростання міст на Волзі, з одного боку, і всякі можливі ускладнення в галузі міжнародних відносин—з другого. Завдання полягає в тому, щоб почати серйозну роботу коло організації справи зрошення Заволжжя».

Продукція тваринництва виростає, як уже вище згадувалося, в 2 $\frac{1}{4}$ рази. Тваринницькі радгоспи, які вже тепер є найбільшими господарствами в світі, в другому п'ятиріччі збільшують свої стада на основі застосування всіх досягнень сучасної зоотехніки. Питома вага радгоспів у загальній продукції (по м'ясу, молоку, шерсті) значно зростає. Значно розвивається кормова база. У спеціалізованих радгоспах широко розвиваються підсобні галузі. В тваринницьких радгоспах розгортається величезне будівництво будівель, по лінії водопостачання і т. д. Тваринницькі радгоспи ведуть свою керівну роль по відношенню до КТФ, допомагають колгоспникам разом з КТФ найбільш форсованим темпом розв'язувати проблему ліквідації безкорівності. Друга п'ятирічка буде п'ятирічкою такого «збільшення стада і росту товарної продукції, яке відповідало б розв'язанню в основному тваринницької проблеми для СРСР»^{*)}.

^{*)} З резолюції XVII партконференції.

Друга п'ятирічка буде п'ятирічкою завершення реконструкції всіх видів транспорту. Це уможливить транспортові розв'язати покладені на нього завдання—переробити сильно зростаючий потік вантажів. Другий п'ятирічний план намічає збільшення навантаження залізничного транспорту з 169 млрд. тонно-км. в 1932 р. до 300 млрд. тонно-км. у 1937 р., річкового транспорту—в 26 млрд. тонно-км. до 64 млрд. тонно-км., морського—з 18 млрд. тонно-км. до 51 млрд. тонно-км. і авіотранспорту—з 1 млрд. тонно-км. до 16 млрд. тонно-км. Щоб найраціональніше розподілити вантажну роботу між окремими видами транспорту, з'їзд вказує на необхідність підвищення у вантажній роботі країни питомої ваги нових видів транспорту—авто- і авіотранспорту, а також водного транспорту, при залишенні основної ролі за залізничним транспортом*).

Завершення технічної реконструкції залізничного транспорту буде йти шляхом збільшення парку і посилення потужності рухомого складу (вище вже наводилося дані про ріст локомотивного й вагонного парків), дальшого впровадження автоматизації і механізації трудомістких робіт, комплексного здійснення реконструктивних заходів на вирішальних міжрайонних напрямках, які дістануть в другому п'ятиріччі найвище технічне озброєння.

Протягом другої п'ятирічки залізничний транспорт, на основі поновлення його рухомого складу і поліпшення коефіцієнту використання всіх засобів виробництва, збільшує свою перевізну спроможність удвоє.

По важливіших показниках технічної озброєності наш залізничний транспорт вийде на перше місце в Європі. Транспорт буде озброєний найпотужнішими паротягами—«ИС», «ФД» та ін. потужними одиницями. Транспорт буде мати величезний парк великовантажних вагонів та вагонів спеціалізованих. Двохосні «коробочки» залишаться в архіві історії росту нашого вагонного парку. Загальна потужність товарних паротягів підвищиться за другу п'ятирічку майже наполовину, а пасажирських—на третину.

Автоматичне гальмування на наших залізницях, яке своєю технікою і тепер є найдосконалішим у світі, охопить в другій п'ятиріччі весь вагонний парк. СРСР виходить на перше місце, поруч з ПАСШ, в світі по рівню автогальмування. Автозчепленням буде на кінець другої п'ятирічки охоплено коло 60% усього вагонного парку. На замкнутих маршрутах автозчеплення буде цілком завершено. СРСР по автозчепленню виходить на перше місце в Європі. Автоблокування охопить коло 8,3 тис. км. шляху. СРСР по рівню автоблокування на кінець другої п'ятирічки виходить також на перше місце в Європі. Величезною мірою буде розвинена, як уже згадувалося на початку статті, механізація вантажно-розвантажних робіт.

Високими темпами в другій п'ятиріччі розвиватиметься електрифікація залізниць. По довжині електрифікованих залізниць СРСР вийде на перше місце в світі.

На найважливіших вантажних напрямках—сполучення центр—Донбас, центр—Урал, Урал—Кузбас технічна реконструкція буде здійснена в вигляді комплексу заходів, який включить розвиток других колій, зміцнення профіля, посилення шляху, автоматичне і напівавтоматичне блокування і т. д. Так, напр., напрямом Кривий Ріг—Донбас реконструюється на 4-коліїний, з електричною тягою і важкими рейками, жорстковим баластом, автоблокуванням. Напрямок Донбас—Москва (через Елець)—в двоколії-

*) Резолюція XVII з'їзду ВКП(б) на доповіді т.т. Молотова й Куйбишева.

ний, із жорстковим баластом і напівавтоматичним блокуванням; увесь напрямок обслуговується потужним паровозом «ФД». Напрямок Урал—Кузбас реконструюється на двоколійний, з потужними паровозами, важкими рейками, автоблокуванням¹⁾.

Другий п'ятирічний план намічає будівництво 9,5 тис. клм. других колій на залізницях Урало-Кузбаса, Забайкальській та Усурійській залізницях, на залізницях Донбасу і т. д. Необхідність переробити величезні потоки вантажів визначає збільшення довжини станційних колій на залізничних вузлах і станціях на 8,5 тис. клм. Новий паротяговий і вагонний парки визначають необхідність посилення верхньої колії. На протязі 20 тис. клм. легкі рейки будуть замінені важкими, які відповідають навантаженню нових, важчих залізничних складів. Значно розвинене буде мостобудівництво. Дієві залізниці посилюються переходом на жорстковий баласт, збільшення кількості шпал на 1 клм. колії і т. д.

СРСР виходить на перше місце в світі по лінії використання рухомого складу. Підйомна сила вагона в другому п'ятиріччі підвищується на 35%, середньодобовий пробіг збільшується також на 35%.

Щоб забезпечити високоякісним і швидким ремонтом сильно ростущий паротяговий і вагонний парки, значно посилюється в другій п'ятиріччі ремонтна база залізничного транспорту.

Друга п'ятирічка буде п'ятирічкою впровадження електровоза і тепловоза. Електровоз буде основною тягою на високогірних коліях Закавказзя, на таких самих коліях Уралу (Солікамськ—Кізел, Чусовська—Пермь та інші), на магістралях, що перетинають Донбас (Придніпровське кільце, колії в Придніров'ї). Приміський рух ряду найбільших міст Союзу (Москва, Ленінград, Харків та інші) буде цілком електрифікований.

Визначним елементом в загальній програмі завершення технічної реконструкції залізничного транспорту буде нове залізничне будівництво. Будівництво буде здійснено на коліях Байкал—Амур, Акмолінськ—Картали, Москва—Донбас (закінчені), Караганда—Балхаш, Уфа—Магнітна та інші.

Грандіозна магістраль Байкал—Амур (1.400 клм.) «з'єднає Забайкалля з пониззями Амуру й сприятиме втягненню в господарське життя величезної території, що була досі в значній частині неприступна людині» (В. Молотов).

Загальна довжина сіті залізниць з 83 тис. клм. на 1 січня 1933 р. збільшиться на кінець п'ятирічки до 94 тис. клм. Внаслідок нового будівництва будуть пущені друга Трансокеанська магістраль, яка сполучить береги Тихого океану з Чорним і Балтійським морями, надмагістраль Донбас—Москва (магістраль Ленінград—Донбас, Закавказзя—північ СРСР (через Чорноморську залізницю), ряд колій у Східному Сибіру і т. д.

Друга п'ятирічка водного транспорту завершить реконструкцію цього виду транспорту на напрямках розгорнутої реконструкції морського й річкового флоту, шляхом освоєння нових і поліпшення теперішніх колій та шляхом будівництва річкових і морських портів.

«Справа оновлення й реконструкції річкового, а також морського транспорту повинна бути значно піднесена в другій п'ятиріччі» (В. Молотов).

В другому п'ятиріччі відбудеться корінне поновлення річкового флоту на основі спеціалізації і стандартизації деталей суднового устаткування з значним скороченням числа типів суден. Те саме і в морському флоті. Річ-

¹⁾ З рез. XVII в'їзду партії на доповіді т. т. Молотова й Куйбишева.

зовий флот буде модернізований. Проведена буде корінна реконструкція технічного флоту. Проведена буде механізація і автоматизація підсобних механізмів. Механізовані будуть всі причальні роботи, все складське господарство. Значно посилено буде увесь причальний фронт.

Уже перша п'ятирічка дала блискучі підсумки в області будівництва могутніх каналів. Згадаймо Біломорсько-Балтійський канал. Друга п'ятирічка значно збільшує будівництво штучних водних шляхів. Друга п'ятирічка дійсно може бути названа п'ятирічкою гігантського водного будівництва. Закінчено буде цілком (друга черга) будівництво Біломорсько-Балтійського каналу, каналу Москва—Волга, каналу Волго-Дон. Радикально реконструйовано буде Маріїнську й Москворецьку водні системи. На дієвих водних шляхах, зокрема на великому Дніпровському водному шляху буде проведено великий обсяг гідротехнічних робіт. Починається величезне будівництво по реконструкції Середньої Волги. Будівельна програма в цілому «забезпечить реконструкцію водних шляхів і створення єдиної водної системи європейської частини СРСР, яка зв'язує Біле, Балтійське і Каспійське моря*). Довжина судоходних шляхів за другу п'ятиріччя зросте з 84 тис. км. до 101 тис. км. «з значним поліпшенням судоходних умов на них».

Величезний розвиток дістає в другій п'ятирічці автотранспорт. Автотранспорт буде реконструйований на початках впровадження багатотонної машини, як ведучого типу вантажної машини. Проведена буде стандартизація і спеціалізація автопарку. Парк автомобілів зросте з 75 тис. машин до 580 тис. машин (на 1-І 1938 р.), тобто у 8 разів. Машини середнього й великого тонуажу будуть переведені на дизель-мотор. Величезний розвиток дістає будівництво ґрунтових і шосейних доріг з впровадженням максимальної механізації цього будівництва. Загальна шляхова сіть збільшиться за другу п'ятирічку на 210 тис. км. Крім цього, значний розвиток дістане нове шляхове будівництво коштом місцевих ресурсів. Вантажно-пасажирський рух на важливіших шляхах ліквідує свою сезонність і стає круглорічним. Масовим типом шляхів у другому п'ятиріччі будуть шляхи ґрунтові. Розгорнута буде широка сіть авторемонтних станцій, заводів. Друга п'ятирічка буде п'ятирічкою ліквідації в основному бездоріжжя.

В області повітряного флоту друга п'ятирічка реалізує директиву XVII партконференції розвинути «повітряне сполучення по всіх основних напрямках як один з найважливіших засобів зв'язку з віддаленими районами та з великими промисловими центрами». Сіть повітряних ліній зросте з 32 тис. км. до 85 тис. км. Місцеві повітряні лінії, крім того, продовжать свою експлуатаційну довжину до 35 тис. км. Структура автопарку поліпшиться на основі впровадження багатомоторних літаків досконалих типів, швидкісних поштових літаків, спеціалізованих машин, гідролітаків, дирижаблів.

Така в основних рисах програма завершення реконструкції основних видів транспорту в другій п'ятирічці. Ця програма буде вирішуватися на основі величезних капітальних вкладень, які за другу п'ятирічку досягнуть 26,3 млрд. крб. проти 8,9 млрд. крб. у першій п'ятирічці, тобто будуть вищі в 3 рази.

Під керівництвом партії Леніна і Сталіна, під керівництвом ЦК і вождя світового пролетаріату т. Сталіна, план великих робіт у першому п'ятиріччі здійснювався з величезним успіхом. Успіх цей забезпечений був монолітністю партії, яка веде безперервно боротьбу на два фронти.

*) З рез. XVII з'їзду партії на доповіді т.т. Молотова й Куйбишева.

Ще більший план робіт другої п'ятирічки буде здійснюватися під керівництвом партії в найжорстокіших схватках з рештками класових ворогів. Здійснення великих завдань другої п'ятирічки, «яке веде до витиснення останніх решток капіталістичних елементів з усіх їх старих позицій і засуджує їх на остаточну загибель, не може не викликати загострення класової боротьби, нових спроб підризу колгоспів з боку куркульства, спроб шкідливого саботажу наших промислових підприємств з боку антирадянських сил». В більшовицький бій за другу п'ятирічку включаються мільйони робітників і колгоспників великої країни Рад. «Здійснення завдань другої п'ятирічки, п'ятирічки корінного підвищення життєвого рівня робітничих і селянських мас на основі завершення технічної реконструкції всього народного господарства, не може не викликати ентузіазму трудящих, припливу виробничої активності і ростущого стрімлення до освоєння нової техніки в найширших масах трудящих—будівників соціалізму».

Під керівництвом партії, під керівництвом геніального капітана країни Рад, тов. Сталіна, робітничий клас, разом з колгоспними масами реалізує план другої п'ятирічки—план побудови безкласового соціалістичного суспільства.

Хай живе перемога другої більшовицької п'ятирічки!

*) З рез. XVII з'їзду партії на доповіді т.т. Молотова й Куйбишева.

**) Там же.

В. Качинський

За високу врожайність, за розвиток тваринництва

(1934 рік в сільському господарстві).

Минулий 1933 р. в сільському господарстві України визначився тим, що робітничий клас, колгоспники, всі трудящі за проводом комуністичної партії не тільки ліквідували прорив в с.-г. виробництві, але забезпечили рішучий перелом в сільському господарстві, його дальший соціалістичний розвиток.

«У наслідок величезної допомоги, яку Україна дістала від ЦК ВКП(б) та уряду СРСР, зміцнення проводу КП(б)У та її вирішальних областей, більшовицької організації мас на здійснення директив ЦК ВКП(б) і вказівок тов. Сталін, у наслідок перебудови роботи всіх органів і апаратів пролетарської диктатури відповідно до нових завдань, комуністична партія (більшовиків) України з успіхом закінчила останній с.-г. рік, ліквідувала прорив у сільському господарстві, створила міцний фундамент для перетворення всіх колгоспів України на більшовицькі, всіх колгоспників на заможних» (з постанови XII з'їзду КП(б)У).

Вирішальну роль в ліквідації прориву 1931-32 р., в забезпеченні досягнень 1933 р., в утворенні міцного фундаменту для перетворення всіх колгоспів на більшовицькі, всіх колгоспників на заможних, відіграла керована партією робота форпостів соціалістичної перебудови сільського господарства—радгоспів та МТС. В жорсткій боротьбі з класовим ворогом на всіх ділянках сільського господарства радгоспи та МТС в минулому році дістали значних успіхів, зокрема в справі соціалістичної організації праці, усунення знеосібки та зрівнялівки, соціалістичного ставлення до трактора, агрегатів, до комбайнів. XII з'їзд КП(б)У підкреслив величезну більшовицьку роботу, яку провели створені ЦК ВКП(б) політвідділи радгоспів та МТС «у розгромі контрреволюційних елементів, що пролізли до колгоспів та радгоспів і в організаційно-господарському зміцненні колгоспів і радгоспів».

В 1933 р. всіх МТС на Україні було 649 і вони охопили обслуговуванням 72% всіх колгоспів. Решта колгоспів також перебувала під політичним та організаційним впливом МТС, їх політвідділів. В 1934 р. мережа збільшується до 804 МТС, які охоплюють всі колгоспи.

Отже, 1934 року утворюється такий стан, за якого успіх роботи, вивершення завдань соціалістичного будівництва, зміцнення радгоспів та колгоспів, залежатиме виключно від якості роботи, від тих живих людей, що робитимуть на всіх ділянках с.-г. виробництва. Величезне зміцнення технічної бази с.-г. виробництва (нові тисячі тракторів, с.-г. машини, комбайни, електромолотьба, великі ресурси для годівлі худоби тощо), збільшення кількості МТС, розукрупнення та перехід на систему комбінованих радгоспів—все це ті нові, додаткові умови, що значно полегшують вивершення

основних завдань 1934 р.—піднесення врожайності, збільшення стада та покращення його якості.

Досить гостро в 1934 р. стоїть справа піднесення окремих відсталих районів. XII з'їзд визначив, що «поруч загального піднесення 1933 р. сільського господарства України окремі райони, а в деяких областях цілі групи районів продовжують відставати. Треба за найкоротший строк підтягти відсталі райони Старобільської та Маріупільської груп Донецької області, північну групу районів Одеської області, а також ряд районів Київської та Вінницької областей».

Поточного року ми повинні вжити рішучих заходів на здійснення постанови тов. Сталіна, яка є вирішенням XVII з'їзду, що «кожна область повинна завести свою с.-г. базу, щоб мати свою картоплю, своє масло, своє молоко й тою чи тою мірою свій хліб, своє м'ясо, якщо вона не хоче опинитися в скрутному стані».

Це особливо відносилось до Донбасу, Дніпропетровщини, Харківщини.

Суцільна колективізація сільського господарства, механізація с.-г. виробництва, зміцнення мережі МТС та покращення роботи радгоспів—все це обумовило вирішення зернової проблеми та забезпечило успіх боротьби за високу врожайність. Дальший розвиток сільського господарства України, як і СРСР в цілому, потрібно спрямувати на якнайскорше вивернення проблеми тваринництва.

«Справу тваринництва повинні взяти до своїх рук вся партія, всі наші працівники, партійні й безпартійні, маючи на оці, що проблема тваринництва є тепер також першочергова проблема, якою була вчора вже розв'язана з успіхом проблема зернова. Нема чого й доводити, що радянські люди, що брали не одну серйозну перешкоду на шляху до мети, зуміють взяти й цю перешкоду».

Ця настанова вождя партії т. Сталіна, директива XVII з'їзду ВКП(б), дає цілком вичерпну програму робіт на роки другої п'ятирічки. Більш за те—т. Сталін, на підставі аналізу стану сільського господарства в цілому, зокрема, тих зрушень, які 1933 р. відбувалися в тваринництві, дає настановлення, що 1934 рік повинен і може стати роком перелому до піднесення в усьому тваринницькому господарстві.

В організації більшовицької боротьби за здійснення цього настановлення вождя партії, вирішення XVII з'їзду ВКП(б) Україна повинна й має всі для того умови бути в перших шерегах і зробити 1934 р. роком рішучого перелому в справі тваринництва.

В боротьбі за швидке піднесення сільського господарства України, за переможне вивернення всіх завдань, що їх партія та уряд поставили перед МТС, колгоспами, радгоспами та одноосібниками на 1934 р.—вирішальну роль відіграє, безперечно, весняна посівна та парова кампанія.

Плосца ярового посіву 1934 р. залишається на рівні минулого року—ярових культур потрібно посіяти 16,4 млн. га. В той же час технічне озброєння с.-г. виробництва тракторами, плугами, сілками тощо набагато збільшується. Далеко краще проти минулого року стоїть справа з зяблею та глибокою оранкою під цукровий буряк. На значно вищий рівень піднесено протягом 1933 р. організаційно-господарче та політичне зміцнення колгоспів, закріплено трудову соціалістичну дисципліну, розгорнуто соцзмагання та ударництво.

Отже, для переведення ярового посіву та парової оранки поточної весни утворено незрівняно кращі умови, ніж в будьякий з попередніх років. А це зобов'язує всі партійні, комсомольські та профспілкові організації, всіх колгоспників, робітників радгоспів, всіх одноосібників цілком виконати й

навіть перевиконати всі так кількісні, як і якісні завдання весняної та парової кампанії 1934 р. Поточної весни, як ніколи раніш, успіх посіву, переведення його в найкоротший строк і в спосіб, який забезпечує високу врожайність всіх культур — вирішують люди, їх соціалістична праця, їх ставлення до трактора, до коня, до агрегата, насіння тощо.

В 1934 р. не запроєктовано прунтовних змін в складі ярових культур. Проте, передбачено деякі якісні зміни засівної площі. Так, площа ярових колоскових (яра пшениця, ячмінь, овес) збільшується до 5,8 млн. га, тобто на 150 тис. га проти 1933 р.; зернові бобові зростають до 645 тис. га — на 250 тис. га більше минулого року. Покращення площі зернових проводилося, головним чином, за рахунок значного скорочення посіву проса: до 577 тис. га замість 1.106 тис. га 1933 р.) Другою позитивною особливістю посіву 1934 р. є значне зростання кормової площі, яка підноситься до 2.364 тис. га проти 1.861 тис. га минулого року. Якщо до цього додати збільшення площі картоплі до 1.110 тис. га (1933 р. — 795 тис. га) та овочевих до 1.159 тис. га (проти 1.035 тис. га 1933 р.), то покращення складу культур 1934 р. стає цілком ясным.

Розмір ярового клану 1934 р. та парова площа поточного року (3 млн. га) разом з площею озимого посіву (10 млн. га) утворюють особливо сприятливі умови для рішучого переходу по всіх областях та районах України до постійних культурних сівооборотів. Поширення парової площі 1934 р. до 3 млн. га (1933 р. — 2 млн. га) є одним із вирішальних заходів в справі запровадження сівозмін, особливо в степових районах, в яких парова площа поточного року забезпечує посів озимини по ранніх чистих парах від 75% до 85% озимого клану.

Успіх весняної сівби в основному вирішує ранній та якісний посів пшениці, ячменю, вівса, цукрового буряку, соняшнику та зернових бобових. Разом площа цих культур становить понад 8 млн. га, тобто половину всього ярового посіву. Посіяти ці культури потрібно в найкоротший час — в 10—12 днів, причому ці дні мусять бути дійсно ранніми, першими днями весни. Лише за таких умов посів ранніх ярових забезпечує високу врожайність по всіх районах України. Прогаяти час, спізнитися на скільки днів — це значить загубити гарантію високого врожаю цих культур, поставити під загрозу посів ранніх ярових, цукрового буряку, соняшнику.

Чи є у нас умови для вирішення цього завдання? Безумовно є. Так, зяблеву оранку восени 1933 р. хоч і не виконано в розмірі плану, все ж заорано разом по МТС та радгоспам 4,9 млн. га. Такі області, як Київська, Чернігівська та Вінницька план зяблі виконали повністю, Харківська та Дніпропетровська — заорали зяблі понад 80% плану. Лише Одеська область виконала план зяблі на 37%.

Під посів ярових, в першу чергу, потрібно використати 4,9 млн. га зяблевої оранки, в тому числі під посів цукрового буряку понад 800 тис. га глибокої зяблі. Отже ґрунт для посіву цукрового буряку майже цілком заорано восени, що набагато полегшує його посів і забезпечує можливість закінчити сівбу буряку в 8—10 днів.

За виключенням глибокої зяблі під буряк ще залишається понад 4 млн. га зяблевої оранки для посіву ранніх ярових, зокрема — соняшнику. Це значить, що весінню вспашку під основні й вирішальні ранні культури потрібно провести на площі 3,5 млн. га. Минулого 1933 р. під ці ж культури площа весняної вспашки становила понад 5 млн. га.

Як бачимо, справа з таким найважливішим фактором весняної сівби, як підготовка ґрунту, поточної весни далеко краща, ніж то було весною 1933 р. Якщо ж врахувати збільшення тракторного парку МТС та радгоспів України на час весняного посіву мінімум на 7 тис. тракторів ХТЗ, то стає ясно, що всі сприятливі умови для термінового та високоякісного посіву ранніх ярових є цілком.

Другу половину ярового посіву,—культури пізнього або ж не самого раннього посіву,—провадити значно легше, навіть за умови посіву по весновспащці, тому, що термін їх посіву більший. Зокрема, такі культури, як кукурудза, частина картоплі, бавовна, деякі трави та корінняки тощо, не збільшують напруження весняного посіву. Отже, належна підготовка та переведення в 10—12 днів посіву ранніх ярових утворюють в той же час всі умови для якісного посіву культур пізніх в 25—30 днів, тобто для остаточного вивершення плану весняної сівби відповідно до вимог партії та уряду.

Але для цього потрібна дійсно більшовицька організація весняного посіву, яка б забезпечила в першу чергу максимальне використання трактора, агрегатів, особливо сівалки, високо-продукційне сполучення в роботі трактора та живої тягової сили (коні, воли, корови), закріплення за бригадами діляниць та інвентаря, обслуговування механізмів та коней, забезпечення бригад харчування та житлом в полі тощо.

XII з'їзд КП(б)У визнав, що «перенесення з індустріальних підприємств у колгоспні маси працюючих зразків участі мас в організації виробництва й контролю над виконанням планових завдань на кожній ділянці роботи й всебічний розвиток соціалістичних методів праці серед колгоспників є найважливіший засіб перевиховання колгоспників, подолання пережитків і звичок дрібного власника та забезпечення більшовицького виконання планів».

Отже, успіх весняного посіву залежить цілком від виробничої організації мас колгоспників та робітників радгоспів, від нашого уміння мобілізувати маси на дійсно більшовицьку боротьбу за виконання тракторами норм нахоти та посіву, аз посів добре очищенням та протруєнням якісним верном, за контроль над якістю роботи в полі, від боротьби за високоощадне витрачання, трудоднів на всіх ділянках роботи.

Мобілізованість та добра підготовка до весняного посіву вирішує, зокрема, переведення надраннього посіву. За планом 1934 р. потрібно посіяти в колгоспах 820 тис. га та 110 тис. га в радгоспах в надранній строк. Що для цього потрібно? Зяблева оранка цілком забезпечує надранній посів, насіння також є в достатній мірі. Потрібно лише організувати сівачів (посів провадиться вручну) та своєчасно почати й закінчити сівбу. Але якість роботи тут відіграє вирішальну роль. Минулої весни частину надраннього посіву було зіпсовано через незадовільну якість так самого посіву, як і, особливо, заділки насіння.

Так само з посівом яровізованої пшениці. За планом 1934 р. треба посіяти яровізованої пшениці по МТС 250 тис. га та по радгоспах 25 тис. га. Минулої весни посіями понад 90 тис. га, причому скрізь яровізований посів дає врожайність на 2-3 цнт. з га більше посіва звичайного. Засіб виготовлення пшениці, пристосування приміщень для витримання насіння вирішує успіх справи. Виконати план яровізованого посіву конче потрібно повністю.

В боротьбі за високу та сталу врожайність одну з вирішальних ролей відіграє сортозаміна. Поточної весни потрібно піднести по колгоспах сортовий посів ярої пшениці до 700 тис. га (60% площі), ячменю—660 тис. га (25%), вівса—331 тис. га (22%), кукурудзи—376 тис. га (27%), бобових—169 тис. га.

Сортозаміна є найважливіший засіб боротьби за високі й сталі врожаї. В 1934 році потрібно організувати виробництво, зберігання й правильне поширення сортового та поліпшеного насіння.

Поруч цього наступної весни мусимо вирішити друге найважливіше завдання: забезпечити такий врожай сортового насіння від врожаю 1934 року, щоб його репродукція 1935—1936 р.р. цілком забезпечила на кінець

другої п'ятирічки повну заміну звичайного зерна пшениці, жита, ячменю, вівса, бобових, кукурудзи тощо на чистосортове.

Вирішення цього завдання вимагає виключної уваги всієї партії, комсомола, всіх колгоспників, всіх працівників сільського господарства, зокрема й особливо—науковців, що працюють на селекційних станціях, в насінньових трестах, в радгоспах, колгоспах.

ХІІ з'їзд КП(б)У ухвалив таку постанову:

«З'їзд зобов'язує партійні й радянські організації повести рішучу боротьбу з односторонністю, впроваджуючи до сіяння місцеві сорти, які себе виправдали, як посухостійкі та морозостійкі, а також ліквідувати за найкоротший строк наслідки шкідливих роботи контрреволюційних елементів, що виявилися в руйнуванні роботи селекційних станцій».

Організація насінньових радгоспів, колгоспів, окремих масивів чистосорткових посівів в радгоспах та колгоспах; закладка насінників, значне поширення (за відповідної підготовки до того, звичайно) в радгоспах і колгоспах третьої й, навіть, другої репродукції насіння зернових і окремих кормових культур—це справа весни 1934 р. Заплановану на 1934 р. площу насінників 330 тис. га порядком виявлення ініціативи на місцях потрібно збільшити. Сортозаміну потрібно пов'язати з піднесенням якості обробітку ґрунту та використанням добрива, зокрема гною. До весняного посіву 1934 р. мусимо вивезти в поле понад 15 млн. тонн гною. Дати гній та мінеральні добрива в цілком задовільній кількості, в першу чергу буряку, городнім культурам та чистосортковим посівам зернових — таке завдання поточного року.

Запаси гною, транспортні можливості, робоча сила—все це цілком забезпечувало широкий масштаб роботи навіть і в минулі роки. Бракувало головного—уваги до цієї справи, організації роботи, мобілізації мас навколо справи використання добрива. Поточного року мусимо покласти край шкідливій бездіяльності щодо природного добрива. ХІІ з'їзд КП(б)У особливу увагу звернув на піднесення врожайності цукрового буряку, картоплі, інших технічних, соняшнику та зернових.

ХІІ з'їзд КП(б)У звернув увагу на те, що жодна з бурякосійних областей України не виконала запроектованого плану врожайності в наслідок незадовільного обробітку цукрових буряків. Отже, поточного року мусимо виправити хиби в буряковій справі.

В 1934 р. пересічну врожайність буряку мусимо піднести до 120 цнт. з га. Якщо врахувати забезпечення площі цукрового буряку глибокою зяблевою оранкою, збільшення добрива, значне піднесення механічного озброєння,—вивершення цього завдання не викликає жодного сумніву, але—за умов дійсної мобілізації колгоспних мас на більшовицьку боротьбу за укість посіву буряку, за якість його обробки, за якість збирання врожаю.

Гостро стоїть справа з посівом картоплі. Площа картоплі в 1934 р. зростає до 1.110 тис. га, тобто збільшується проти 1933 р. на 315 тис. га, або на 40%. Посів картоплі збільшується не лише в основних сучасних її районах (Чернігівщини, Київщини, Харківщини тощо), а також в Донбасі (хоч в Донбасі—недостатньо), на Дніпропетровщині тощо. В цих останніх районах ми ще не навчилися забезпечувати високу врожайність картоплі. Проте, ніяких «об'єктивних» умов, що виключали б можливість ще 1934 р. збільшити пересічну врожайність картоплі в Донбасі, на Дніпропетровщині принаймні в півтора й, навіть, в два рази—зовсім не існує. Потрібно лише піднести на належну височінь підготовку ґрунту, обробку картоплі, добір посівматеріалу.

Весною 1934 р. ми повинні,—і для того є всі підстави—зробити великий крок на шляху до вирішення настанови т. Сталіна про те, що «кожна область повинна завести в себе свою сільськогосподарчу базу, щоб мати

свою городину, свою картоплю, своє масло, своє молоко й тою чи тою мірою—свій хліб, своє м'ясо, якщо вона не хоче опинитися в скрутному стані» (з доповіді т. Сталіна на XVII з'їзді ВКП(б)).

Ця справа цілком здійсненна й її вже добре роблять окремі області. У нас в Донбасі, на Дніпропетровщині, в Харківщині це завдання стоїть особливо гостро. Весною 1934 р. в цих областях треба було значно підвищити площу картоплі, овочів, а також збільшити стадо корів, свиней, птиці, тощо. Зокрема, Донбас збільшує площу картоплі до 117 тис. га, Дніпропетровщини—до 95 тис. га, Харківщини—до 162 тис. га.

Проте, саме збільшення площі городніх культур, зокрема картоплі, справу ще далеко не вирішує. Головне—це забезпечити піднесення врожайності. Врожайність картоплі мусимо 1934 р. підвищити як мінімум по Донбасу до 65 цнтн. з га, на Дніпропетровщині до 60 цнтн. з га.

На вирішення цього завдання потрібно мобілізувати увагу партії, комсомолу, всіх шахтарів, всіх робітників Донбасу, Дніпропетровщини, Харківщини.

Загальний напрямок розвитку сільського господарства, перехід від високих темпів поширення засівної площі до високих темпів піднесення врожайності відбивається в плані 1934 р. досить яскраво. Так, на 1934 р. по групі зернових культур планується врожайність з одного га 9,7 цнтн. (по всьому СРСР — 9 цнтн. з га), тобто значно більше за середню 5 останніх років. В радгоспах врожайність зернових визначається в 10 цнтн. По колгоспному сектору план виставляє найменшу врожайність зернових по Донецькій області—8,5 цнтн. з га. Отже, в 1934 р. потрібно особливу увагу звернути на зернове господарство Донбасу й забезпечити ліквідацію відставання від середнього українського рівня, зокрема—в спосіб покращення посіву озимої пшениці (пари, сортозаміни, час посіву тощо).

Врожайність цукрового буряку встановлено середньо в 120 цнтн. Треба визначити, що цей рівень є мінімальний, що дає можливість в кожному районі, в кожному колгоспі та радгоспі вжити практичних заходів до його збільшення. Дійсно, підготовка до весняного посіву свідчить про те, що велика кількість МТС, колгоспів, радгоспів при складанні своїх виробничих планів визначає врожайність цукрового буряку в 150—180 цнтн. з га. За умов належної організації праці, особливо в період обробки цукрових посівів, та проведення боротьби з шкідниками, ці МТС, колгоспи та радгоспи, безперечно, вийдуть переможцями й такий рівень врожайності буряку забезпечать.

В 1934 р. потрібно широко розгорнути обробку не лише цукрового буряку, бавовни, соняшника, картоплі та інших просяних — поруч цього мусимо організувати поліття зернових культур, знищення бур'янів. Досвід минулого року, особливо по Дніпропетровській та Харківській областях, доводить, що за умов своєчасного поліття врожайність збільшується досить помітно. В поточному році потрібно політтям охопити всю площу зернових, організувавши його в відповідний час.

В боротьбі за високий та сталий врожай зернових, зокрема, такої найбільш цінної культури, як озима пшениця, величезну роль відіграє своєчасна оранка ранніх парів та їх додержання в абсолютно чистому вигляді. Минулого року всіх парів на Україні було 2 млн. га, поточного року площа парів збільшується до 3 млн. га. Таке збільшення є величезним кроком на шляху до запровадження культурних сівозмін, це поперше, а особливо—до збільшення врожаю озимої пшениці в степових районах. Справа лише в тому, щоб пари підняти дійсно рано, в квітні—травні, а особливо, провести мінімум три культивування. За таких умов пари стануть найважливішим чинником піднесення врожайності, а за відсутності культивування—вони повертаються в свою протилежність і стають шкідливим засобом поширення бур'янів. Наявність тракторів та коней забезпечує 3-кратну культивування

парів по всіх районах. Потрібна лише певна організація роботи, певний виробничий план, розташування агрегатів та людей. Обробку парів завжди зриває не відсутність тягла, а неуміння використати наявні тяглові ресурси. Отже, поточного року потрібно цю ганебну практику зліквідувати. Увага до парів з боку партійців, комсомольців, всіх колгоспників забезпечить таку їх своєчасну оранку, як і 3-кратну культивуацію.

**

«Велике господарство в рілльництві, яке охоплює сотні, іноді тисячі дворів, можна вести лише порядком планового керівництва». Це настановлення вождя партії т. Сталіна зобов'язує партію, комсомол, політвідділи МТС і радгоспів та всіх колгоспників рішуче зліквідувати ще досить поширену практику безпланового керівництва, компанейського ставлення до основних заходів. Так само треба негайно усунути канцелярсько-бюрократичні, без урахування конкретних обставин на можливості кожного колгоспа, методи складання виробничих планів. Роль МТС тут є вирішальна, причому, як визнав XII з'їзд КП(б)У:

«Найістотношою частиною плану має бути договір з МТС на виконання певних робіт засобами МТС і якісні показники плану (норми виробітку, видатність машин, продуктивність худоби, фонд трудоднів тощо)».

Найважливішою частиною договору колгоспів з МТС є забезпечення роботи трактора, агрегата,—зокрема, плуга, сіялки, комбайна, автомашини тощо. Робота трактора й агрегатів вирішує питання про темпи й якість так весняного посіву, як і збиральної кампанії. 1934 р. в МТС та радгоспах працюватимуть від 55 (під час весняного посіву) до 65 тис. тракторів (зяблева оранка). Це значить, що в сполученні з конем трактори виконують в найкоротші строки такі основні роботи, як весновспашка, уборка хліба комбайном, рядовий посів тощо.

Тракторний парк та кількість сіялок (так тракторних, як і пристосованих для трактора) забезпечує тракторний посів ранніх ярових культур майже на половину засівної площі по МТС та 75%—по радгоспах. Але, успіх посіву, уборки, обробки парів та зяблевої оранки залежить від виконання тракторами та агрегатами норм виробки. В минулому 1933 р. тракторний парк робив зовсім незадовільно. Досить сказати, що під час весновспашки по МТС та радгоспах від 30% до 40% загальної кількості тракторогодин не було зовсім витрачено (ремонт, простої з-за погоди, за відсутністю палива). До того ж кожна тракторогодина, що була витрачена на виробництві, дала пересічно лише 60—70% норми виробки, а тому, хоч в цілому на кожну тракторну одиницю припадає багато тракторогодин (понад 2.000 тис.)—це зовсім не характеризує продуктивність роботи тракторів. Нам потрібно одержувати від кожного тракторного агрегату не лише кількість тракторогодин на рік, а головне, вироблення на кожну пересічну тракторогодину визначеної норми пахоти, посіву, збирання хліба тощо. Так, на пахоті кожна тракторогодина мусить дати від 0,4 до 0,5 га, на посіві (якщо рахувати на 1 сіялку 24 дискову)—від 0,8 до 1,0 га, на збиранні хліба комбайном—від 1 га до 1,2 га. Крім того, чистої роботи щодня потрібно: на пахоті—15 годин, на посіві—13, на збиранні—12 годин.

Додержання таких норм забезпечує терміни посіву, збирання хліба, оранки під пар та зяблю. В 1933 р. окремі ударники виконували та перевиконували ці норми. Зокрема, чимало ударників-трактористів по МТС та радгоспах виконували по 0,5—0,6 га глибокої оранки на тракторогодину й на добу—7—8 га. Завдання полягає в тому, щоб основну масу трактористів, комбайнерів, стернових та робітників, що обслуговують агрегати (плуги, борони, сіялки, жатки тощо), організувати на виконання норм виробки.

«Перевірений на практиці досвід роботи Ленінського комсомолу за освоєння техніки робітничою молоддю, соціалістичної індустрії, треба цілком перенести в сільське господарство — в МТС і колгоспи» (з постанови XII з'їзду КП(б)У).

Велику допомогу в цьому повинні подати партійні організації міст. Зокрема, індустріальні підприємства повинні допомогти МТС, радгоспам, колгоспам, сільським організаціям в справі засвоєння машинної техніки, підвищення кваліфікації трактористів, комбайнерів, ремонтників тощо.

На організацію технічного навчання та на систематичний контроль в полі, в борозні за кількістю й якістю роботи кожного трактора, кожного агрегата, комбайна, потрібно зосередити якнайбільшу увагу партійної та комсомольської організації, МТС, радгоспів, заводів-шефів, увагу всіх колгоспників, робітників радгоспів.

Недостатня кваліфікованість кадрів, що обслуговують трактори, комбайни, автомашини та провадять їх ремонт, є найбільш болюче місце механізації с.-г. виробництва. Тому, мусимо в 1934 р. широко розгорнути:

а) складання провідними кадрами МТС і радгоспів соц. технічних іспитів;

б) обов'язкове агротехнавчання колгоспників, робітників МТС і радгоспів на зразок обов'язкової ліквідації загальної неписьменності;

в) висувати на керівну роботу в колгоспах, МТС і радгоспах, насамперед, тих, хто вів перед у ліквідації агротехнічної неписьменності та краще склав соцтехнічні іспити.

Агротехнавчання потрібно провадити в спосіб якнайбільшого пов'язання теорії з практикою. Отже, основний засіб цього навчання—це робота в полі, в борозні, в майстерні, на фермі.

Піднесення рівня кваліфікації робітників с.-г. виробництва, утворення сталих, випробованих кадрів безпосередньо пов'язано з вирішенням такого важливого завдання, як ощадне, високопродуктивне витрачання трудоднів на всіх без винятку ділянках роботи колгоспів, МТС, радгоспів.

Ощадне використання трудоднів є одним з вирішальних засобів в боротьбі за соціалістичну дисципліну праці.

Конче потрібно в найкоротший час позбутися хворобливої спадщини минулого: припущення значного розриву між нормами виробки та їх фактичним рівнем, між загальною кількістю трудоднів, витрачених на ту чи ту роботу, та обсягом зробленого.

Весняний посів 1934 р. потрібно провести з цілковитим дотриманням вимоги заощадження трудоднів, їх продуктивного витрачання.

Оперативний план кожного колгоспа, кожної МТС, ферми, радгоспа та його відділів треба скласти в такий спосіб, щоб було точно визначено кількість трудоднів на кожну окрему операцію (оранка окремої клітки, її засів, уборка врожаю, ремонт трактора, реманенту, обробка ділянок буряку, соняшнику, городини тощо—всього днів за різночасову роботу).

Виробнича бригада повинна одержати на свій рахунок певну кількість трудоднів на всі роботи й ні в якому разі не припускати їх перевитрати. Трудодні—це вимірник майбутнього (після уборки врожаю) розподілу наслідків господарювання колгоспу. Отже, неможна припустити такого, коли фонд трудоднів не регулюється кількістю та якістю роботи, коли бригадир «ставить палочку» тому чи тому колгоспнику, зовсім не перевіряючи, що саме зробив цей колгоспник і чи дійсно він виробив норму. Те, що в певній кількості колгоспів є запас робочої сили зовсім не виправдує неощадного витрачання трудоднів. Такі «запаси» здебільшого є прямий наслідок неуміння, або небажання колгоспу організувати використання «зайвої робочої сили» на стороні (в радгоспах, на виробництві).

В доповіді на XVII з'їзді ВКП(б) т. Сталін відзначив, що тваринництво найхоробріше перенесло реорганізаційний період (31-32 р.) сільського господарства. Проте т. Сталін, на підставі аналізу стану тваринництва зробив такий висновок, що «1934 рік повинен і може стати роком перелому до піднесення в усьому тваринницькому господарстві».

Для України таке настановлення тим більш обгрунтоване, що у нас в 1933 р. визначилося певне покращення стану тваринництва. На підставі цього ми повинні й можемо поточного року значно піднести поголів'я та збільшити продуктивність (удої, вихід сала та м'яса тощо).

Основним завданням 1934 р. є, поперше, забезпечити більш високі темпи розплідження (отьол, опорос, окот тощо), подруге — максимально зберігати молодняк, вирощувати з нього продуктивну тварину. **Боротьба за вирощування молодняку, за його максимальну кількість та високу якість є вирішальним заходом в галузі тваринництва.**

Проте, як раз тут ми ще не маємо потрібного успіху, ще не забезпечили належного перелому. Візьмемо справу вирощування свиней. В 1933 р. в колгоспах пересічний відход молодняку становить 20—22%, а в найвідсталішій частині колгоспів навіть ще більше. Так, в Херсонському районі відход поросят дорівнював 35%, в К. Лібкнехтівському—38%. Така ж справа і в радгоспах. В цілому по свинорадгоспах по системі Укрнаркомсовхоза втрата молодняку в 1933 р. становить пересічно 18—20%. До цього треба додати, що в 1933 р., наприклад, по колгоспних свинофермах (СТФ) пересічно 30—40% свиноматок зовсім не поросилося. Отже, на кожну сотню свиноматок по СТФ, припадає всього 3 штуки поросят, що їх вирождено до дорослого ваку. Правда, якщо рахувати лише на тих свиноматок, що опоросилися, то кількість поросят на одну свиноматку збільшиться до 5—5½. Але справа якраз в тому й полягає, щоб поруч із збереженням молодняку рішуче домогтися збільшення його загальної кількості, тобто усунути яловість, аборти, народження мертвих поросят, телят, ягнят тощо. Зразків значних успіхів колгоспів та радгоспів у боротьбі за збереження і вирощування молодняка є чимало у нас на Україні, як і скрізь по Союзу. Проте, значна кількість колгоспів, колгоспних тваринничих ферм ще не мобілізована на справжню більшовицьку боротьбу за молодняк. Вимогу тов. Сталіна, постанову XVII з'їзду ВКП(б), щоб вся партія, всі наші працівники партійні й безпартійні взяли до своїх рук справу тваринництва ще в життя не проведено. В поточному році як раз в цьому полягає наше основне завдання в сільському господарстві. На більшовицьку бійку за тваринництво, за збільшення поголів'я, за високий удій корів, високий вихід сала та м'яса треба організувати широкі колгоспні маси та робітників колгоспів.

План 1934 р. передбачає такий зріст поголів'я. Великої рогатої худоби в цілому на Україні було на кінець 1933 р. 4.233 тис. голів, а на кінець 1934 р. стадо треба збільшити до 5.292 тис., в тому числі кількість корів з 2.292 тис. збільшити до 2.460 тис. голів. Поголів'я свиней треба збільшити з 2.384 тис. до 2.884 тис. штук, кількість птиці піднести до 260% проти рівня 1933 р., а кролів—до 146% проти рівня минулого року.

Вивершення такого плану, поперше, забезпечує значне піднесення тваринництва в 1935-36 р.р., тобто утворює можливість дотерміново виконати вимоги II-ої п'ятирічки, подруге—ще в поточному 1934 та в 1935 р.р. значно збільшити харчові ресурси міста та села.

План розвитку тваринництва в 1934 р. є планом утворення міцної бази, збільшення та збереження виробничих ресурсів тваринництва, посиленої репродукції поголів'я та покращення його якості. Тому, планом передбачено значне збільшення корів, свиноматок, вівцематок. Так, поголів'я корів

на кінець 1934 р. потрібно збільшити понад 300 тис. штук (враховуючи завів з інших республік СРСР), свиноматок на 280 тис. штук.

Боротьбу за молодняк, за піднесення темпів його розплідження, за посилену репродукцію поголів'я потрібно провадити в двох основних напрямках: поперше, треба забезпечити високий процент розтьола, опороса, окота, вихода циплят, треба рішуче зліквідувати такі явища, як парування лише 50—60—70% стада, як яловість 15—25% корів, як аборти, народження мертвих телят, поросят, ягнят тощо. Всі ці шкідливі явища майже цілком є прямим наслідком нашого ставлення до тваринництва. Цілком правдиво й влучно на XVII з'їзді ВКП(б) тов. Яковлев звернув увагу на те, що коли в якій області план посіву не виконують на 3—5%, про це знає вся партія, вся країна, а якщо часто-густо «трапляються факти» виконання парувальної кампанії лише на 50—60%—про це мовчать. Покласти край такому стану та забезпечити, щоб такі «живі варстаті», як корова, свиня, вівця, курка чітко виконували свою основну функцію—розплідження—це є перше завдання в боротьбі за молодняк.

Друге завдання полягає в безпосередньому зберіганні народженого молодняка.

Якщо в Велико-Олександровському районі відход молодняка великої рогатої худоби в минулому році становив 26%, в Лібхнехтовському—28%, а в Доманівському—30%, то це перш за все свідчить про повну відсутність боротьби за молодняк, за його зберігання. Колгоспники, комсомольці, партійці цих районів (та хіба тільки цих?) виявили неприпустиму байдужість до цієї справи, фактично граючи на руку куркулю, класовому ворогу, шкіднику.

Проте, чимало колгоспів, радгоспів, навіть цілих районів уже почали рішучу боротьбу з таким лихом, як оцей «відход» молодняку. Вже поточного року в багатьох колгоспах та радгоспах відход приплоду великої рогатої худоби знижено до 5—8%, а підсосних поросят до 3—5%.

Завдання 1934 р. полягає в тому, щоб такий рівень відходу зробити пересічним для колгоспів, радгоспів, колгоспних ферм, щоб рішуче зліквідувати хижацьке ставлення до молодняку. Заходи для цього досить відомі: добрий догляд, годівля, забезпечення від хвороб та боротьба з ними. Кадри тут відіграють особливо велику роль. Проте ми ще остаточно не позбулися такого ставлення до роботи навколо телят, поросят, ягнят, коли до неї ставлять не кращих, а абиякого.

Справу ударництва, соцзмагання розгорнуто тут найменшою мірою. Преміювання натурою не поширено. Отже, завдання 1934 р. насамперед полягає в тому, щоб організувати працю тваринництва, піднести її на соціалістичну височінь, домогтися високих соціалістичних успіхів, які полягають в рішучому зменшенні шкідливих «норм» відходу та збільшенні молодняка.

Таку само роботу потрібно організувати навколо птиці, кролів, вівді. Справу конярства в поточному році мусимо піднести на далеко більшу височінь. Крім загальної роботи по вирощуванню молодняка, потрібно, для прискорення поповнення кінського складу, організувати, крім колгоспних конярських ферм, державні ферми облівиконкомів та інших організацій.

XII з'їзд КП(б)У визнав за чергове завдання поширення колгоспних тваринницьких ферм. З'їзд дає таку директиву:

«У кожному колгоспі, який ще не має тваринницької ферми, треба протягом 1934 р. приступити до організації колгоспного усупільненого стада через купівлю молодняку, передусім, свиней, овець, тощо».

Вирішення тваринничої справи великою мірою залежить від забезпечення кормами, від якості цих кормів та від засобів їх виготовлення. Яскравий приклад того значення, яке має, наприклад, своєчасна косовиця сіна, давів на XII з'їзді КП(б)У т. Чубар. Він казав про те, що запізнення косовиці

на кілька днів, припущення перестиглості трави зменшує споживну здатність сіна на 40—50%. Якщо ж згадати, скільки витрачено робочої сили, кіньського та механічного тягла на перевезення сіна, на його складання, збереження тощо—хіба не ясно буде, що за власну недбайливість, нехлюйство платимо велику ціну занехаяння худоби, що споживає сіно, яке витратило наполовину свою споживність. Але ж—добре відомо, що яка годівля, така продуктивність. Удої в 500—700 літрів на рік, що дає чимала кількість корів, є безпосередній наслідок поганої годівлі, поганого використання кормів, неуміння їх своєчасно зібрати, як слід виготовити та дати худобі. Проте, все це такі «об'єктивні умови», що цілком залежать від організації праці, від рівня уваги до тваринництва. Заклик т. Сталіна взяти справу тваринництва до рук всієї партії, всіх працівників партійних і позапартійних буде безперечно виконано ще поточного року. А це забезпечить не лише виконання плану розвитку тваринництва 1934 р., але й збільшення досягнень, піднесення справи тваринництва на далеко вищий рівень. Проте, треба добре пам'ятати, що класовий ворог весь час особливу увагу звертає на справу тваринництва, що як раз тут він минулих років заподіяв надзвичайно великої шкоди. Піднесення більшовицької пильності, жорстока боротьба з будь-якими спрабами класового ворога перешкоджати справі соціалістичного будівництва сільського господарства, зокрема — розвитку тваринництва,—це є основна умова вивершення завдань 1934 р.